

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 4 sierpnia 2022 r.

Druk nr 787

**Pan
Tomasz GRODZKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o wysokości części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na rok 2022.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy pana senatora Zygmunta Frankiewicza.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Paweł Arndt	(-) Jolanta Hibner
(-) Halina Bieda	(-) Michał Kamiński
(-) Marcin Bosacki	(-) Kazimierz Kleina
(-) Jacek Bury	(-) Agnieszka Kołacz-Leszczyńska
(-) Artur Dunin	(-) Wojciech Konieczny
(-) Jerzy Fedorowicz	(-) Krzysztof Kwiatkowski
(-) Zygmunt Frankiewicz	(-) Beata Małeczka-Libera
(-) Stanisław Gawłowski	(-) Ewa Małeczka
(-) Agnieszka Gorgoń-Komor	(-) Gabriela Morawska-Stanecka
(-) Tomasz Grodzki	(-) Wadim Tyszkiewicz

U S T A W A

z dnia

o wysokości części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na rok 2022

Art. 1. W roku 2022 wysokość kwoty przeznaczonej na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustalonej zgodnie z art. 28 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, z późn. zm.¹⁾) zwiększa się o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2022 r. ogłoszony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w komunikacie wydanym na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1452).

Art. 2. Kwotę stanowiącą równowartość kwoty przeznaczonej na część oświatową subwencji ogólnej zwiększonej o wskaźnik, o którym mowa w art. 1, należną za okres przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przekazuje się w równych ratach miesięcznych w terminach przekazania rat części oświatowej subwencji ogólnej, począwszy od najbliższego terminu przekazania raty po dniu wejścia w życie tej ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1901 i 1927 oraz z 2022 r. poz. 646, 655, 1116 i 1265.

UZASADNIENIE

1. Cel projektowanej ustawy oraz różnice między obowiązującym a projektowanym stanem prawnym

Celem ustawy jest zwiększenie środków finansowych przeznaczonych w jednostkach samorządu terytorialnego (JST) na realizowanie zadań oświatowych w roku 2022 r. Dla osiągnięcia tego celu konieczne jest zwiększenie wysokości części oświatowej subwencji ogólnej o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2022 r., który jest ogłoszony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w komunikacie wydawanym na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1452). W komunikacie Prezesa GUS z dnia 15 lipca 2022 r. w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2022 r. (M.P. poz. 696) wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2022 r. w stosunku do I półroczu 2021 r. wyniósł 111,8 (wzrost cen o 11,8%). Wskaźnik ten będzie stanowił podstawę do zwiększenia kwoty części oświatowej subwencji ogólnej w roku 2022.

Do 2016 r. kwota części oświatowej subwencji ogólnej rosła nieco wolniej niż wydatki bieżące w oświacie, ale dynamika zmian obu tych wartości była stabilna (różnica między tymi wartościami rosła o ok. 0,5 mld zł rocznie). Po zmianie w systemie oświaty i zasadach jej finansowania nastąpił drastyczny wzrost tej różnicy – średnio o 2,9 mld zł rocznie. Subwencja oświatowa w roku 2004 stanowiła 2,72% PKB, w roku 2012 – jeszcze 2,42% PKB, ale w roku 2021 spadła do 1,98% PKB. W efekcie w 2021 r. bieżące wydatki oświatowe JST na zadania objęte subwencją były wyższe od łącznej kwoty subwencji już o 19,7 mld zł. Natomiast łączna kwota oświatowych wydatków bieżących (działy 801 i 854) była wyższa od sumy subwencji oświatowej i dochodów bieżących w tych działach o 31,4 mld zł.

W pierwotnym brzmieniu ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, z późn. zm.) zapewniała „niezmniejszanie” części oświatowej subwencji ogólnej (wysokość tej subwencji w roku budżetowym nie mogła być niższa niż jej wysokość w roku bazowym), ale nawet ta gwarancja minimum została usunięta w 2016 roku. Wobec wycofania się z zamiaru standaryzacji kosztów funkcjonowania oświaty nie stworzono żadnego mechanizmu

indeksacji kwoty subwencji. W rezultacie z biegiem lat subwencja oświatowa w coraz mniejszym stopniu pokrywała potrzeby wydatkowe w dziedzinie oświaty: wzrost tej części subwencji był znacznie niższy niż wzrost wydatków na zadania oświatowe. Niewspółmierność ta dotyczy szczególnie lat 2016-2021. W 2015 r. łączna kwota subwencji (wraz z dotacjami na zadania bieżące) była niższa od wydatków bieżących na zadania nią objęte o 10,6 mld zł, a więc pozwalała na sfinansowanie 79,6% wydatków. W 2021 r. subwencja była niższa od wydatków bieżących już o 19,7 mld zł, a więc pozwalała na sfinansowanie tylko 72,9% wydatków bieżących.

Zdaniem autorów projektu, docelowo konieczne jest wprowadzenie systemowych rozwiązań które wpłyną na urealnienie kwot przekazywanych na realizację zadań oświatowych. Niniejsza ustawa epizodyczna ma jedynie wesprzeć finansowo samorządy w realizacji zadań oświatowych w roku 2022 r.

3. Konsultacje

Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi zostaną zamieszczone na senackiej stronie internetowej. Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe oraz wyniki konsultacji przedstawione będą w ocenie skutków regulacji.

4. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.